

Lazuro. Blua koloro de la ĉielo : ~a maro, okulo ; ~ŝtono.

* **Leciono.** 1 Tio, kion instruisto lernigas al lernanto : *doni, fari, preni* ~ojn pri *amala lingvo, muziko* ; *doni al iu ~on de moroj* Z (severe riproĉi. Vd LAŬO, KAPO). Kp LEKCIO, PRELEGO. 2 Tio, kion lernanto devas parkere lerni : *lerni, reciti, forgesi* ~on. 3 Instruo de la sperto : *tiu akcidento servu al li kiel ~o* ; *por malsaĝulo bastono, por saĝulo ~o* Z ; *tio estas instrua ~o por ĉiuj* Z (Kp EKZEMPLO). 4 Maniero, laŭ kiu oni legas tekston en manuskripto aŭ eldono : *la papirusoj iveris pli bonan ~on* (Kp VARIANTO).

lectino ☞ ☞. Fosforeca graso, kiu troviĝas en la ovoŝelo.

* **Ledo.** Felo preparita por industria uzoj (ŝuoj, rimenoj ktp) : *el fremda ~o oni trancas larĝe* Z (oni estas malavara se oni ne pagas la kostojn. Vd ROŝO). Kp HAŬTO, PELTO, FELO.

* **Legi** (tr). 1 Sekvi per okuloj presitan aŭ skribitan tekston k ĝin prononci voĉe aŭ spirite : ~i *leteron, libron, manuskripton, hieroglifojn* ; *infano ne scianta, lernanta ~i* ; *ni ~as en gazetoj, ke...* ; *de ~ado sen atento ne riĉiĝas la prudento* Z ; (f) ~i per la fingroj (pp blinduloj). 2 (f) Diveni ies penson laŭ la ekstera aspekto : *en lia fizionomio oni ~is seriozecon* Z ; ~i la kuraĝon sur ies vizaĝo (Kp KONJEKTI, DEĈIFRI. Vd PERFID). Laŭt~i, voĉ~i Z (tr). Laŭte elparoli, kion oni ~as : *li voĉ~as el stranga libro* Z. Tra~i (tr). 1 ~i ĉitie k tie. 2 Atente ~i de komenco ĝis fino : *tra~i ĝis la fino* Z. RIM. : Por eviti konfuzon inter tiuj du sencoj, estas konsilinde uzi por la 1-a ~eti, duon~i, k por la 2-a tut~i, fin~i.

legacio. Vicambasadorejo.

Legato. Altranga ekleziulo komisiita por reprezenti la papon en ia difinita okazo.

* **Legendo.** Rakonto pri malnovaj okazaĵoj, en kiu intermiksiĝas historiaj k fabelaj tradiciaj faktoj : *popolaj ~oj* ; *la ora ~o* (pri sanktuloj).

* **Legio.** 1 Militista korpuso ĉe antikvaj Romanoj, enhavanta ĉirkaŭe 5.000 soldatojn. Kp KOHORTO, FALANGO, REGIMENTO. 2 (f) Multego. **Honora ~o.** Plej

alta franca ordeno por civila k militista merito.

Legitimi (tr). 1 Pruvi per dokumentoj la identecon, la memcon de iu ; laŭrajtigi : *sin ~i per pasporo* ; *sin ~i kiel policiston ĉe la hotelisto* Z ; ~iloj, ~aĵoj. 2 Konfirmi aŭtentikecon de dokumento : ~i subskribon, akton. ~a. Laŭrajta.

legitimacio. Legitimado aŭ legitimaĵo.

* **Legomo.** Ĉiu ĝardena manĝebla veg., escepte de fruktoj (brasiko, laktuko, karoto, pizo, ktp).

legumeno ☞. Frukto, duvalva, ĝenerale konsistanta el unu tubo, k kies grajnoj altenas al placentoj laŭ la longo de la kunligaj linioj de la tubo : *la fruktoj de la fazeoloj, faboj, pizoj estas legumenoj*. Vd LEGUMINO.

legumenacoj ☞. Fam. de plantoj, kies fruktoj havas formon de legumeno : *fabo, fazeolo, pizo*. ~o. Ĉiu speco de ~oj. Vd FABO.

legumino Z ☞ ☞. Albumina substanco troviĝanta en la semoj de legumenacaj plantoj. Vd LEGUMENO.

* **Legu.** 1 Deviga decido, proklamita de plej supera ŝtata aŭtoritato, ordonanta aŭ malpermesanta ion : *la civilaj, politikaj, kriminalaj, konstituciaj ~oj* ; *~o pri minejoj* ; *doni, fari, voĉdoni, nuligi ~on* ; *~o mallertulon ligas, lertulon fortigas* Z ; *~ofaranto, ~odonanto* ; *~o pasintaĵon ne tuŝas* Z ; *popola kutimo havas valoron de ~o* Z ; *nesciado de ~o neniun pravigas* Z. Kp JURO. 2 Deviga regulo : *la ~oj de la deĉeco, de la mondumaj rilatoj, de la moralo, ĝentileco* ; *la ~o de la pli forta* ; *deziro ~ojn ne konas* Z ; *laŭ ĉiuj ~oj de la arto* Z. 3 Konstanta universala regulo, kiu regas la fenomenojn de la naturo : *la ~oj de la naturo, de la fiziko* ; *fonetikaj ~oj* (Kp PRINCIPO). ~a. 1 Rilata al ~o : *la ~a forto, povo*. 2 Konforma al ~o, permesita de la ~o : *~a decido* ; *sur ~a bazo* Z ; *~aj elektoj* Z ; *lia ~a edzino* Z ; *~aj, ne~aj infanoj* ; *~e k rajte* Z. ~lsto. Profesiulo sperta pri la ~oj k iliaj aplikoj. ~igl. 1 Igi laŭ~a : *(laŭ)~igi situacion, siajn rajtojn, pretendojn, eksteredzecon infanon*. 2 Doni ~ojn al : *~igi popolon* Z, *la fundamentojn de la tero* Z. Kontraŭ~a. Ne~a, ne konforma al ~o : *kontraŭ~a decido, entrepreno*. Laŭ~a. ~a